

VAS ÉS FÉM MUNKÁS

Foia oficială a Uniunii Muncitorilor în Fer, Metal și Chimică din România || A româniilor vas, fém és vegyipari munkások országos szövetségének hivatalos közlönye

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 1

A munkásszervezkedés fejlődése és célja

A munkásszervezkedés hosszú évtizedes múltja, sőt a nyugateurópai államok közül, mint Angolország, már évszázados múlttal rendelkezik.

A mai szakszervezeti mozgalmat modern munkásmozgalomként szoktuk meghatározni. Azonban pillanatig se gondoljunk arra, hogy a szakszervezetek már a kezdetben is a mai nívón állottak.

A szakszervezeti mozgalmak minden országban a kapitalizmus fejlődésével párhuzamosan fejlődtek ki. Az ipari kapitalizmus kezdeti formája a szakszervezetek kezdeti formáját is jelentette. Amint a kapitalizmus fejlődött és minél nagyobb tömegeket vont be a termelés kiszélesítésébe, annál erősebbek lettek a szakszervezetek. És csak így, az évtizedek hosszú során át érték el azt a nívót, hogy modern munkásmozgalomnak nevezhetők.

Napjainkban csak úgy mint a múltban, a tökéletes termelési rendszernek alapvonása, hogy minél olcsóbb munkaerővel dolgoztasson, hogy egyrészt ezen keresztül váljon versenyképessé, másrészt, hogy ezen az uton minél magasabb profitot érjen el. A munkásszervezkedés indító oka ez volt a kezdetben és ez ma is. Ezt kétségbe nem vonhatja senki, sem a kapitalisták, sem közigazdászok, sem pedig államférfiak, lett legyen az demokratikus vagy diktatórikus országoknak vezető államférfiai. Mert ha nem ebből a törvényszerűségből indultak volna el, akkor már régen a megsemmisülés homályában tüntek volna el.

Éppen ezért, a szakszervezeti mozgalom a munkásosztálynak a kenyeret, a könnyebb életfeltételeket, társadalmi helyzetével és általában életkörülményeivel összefüggő érdekeit a megvédését jelenti.

A munkásosztálynak a saját érdekében való szervezkedési jogát senki meg nem tagadhatja, senki el nem kobozhatja, mert aki ezt teszi, az a munkásosztálynak az élethez való jogát semmisíti meg. A munkásosztály ezért a jogáért sokat szenvedett és sokat küzdött. Bár ezt a jogát hosszú ideig nem akarták elismerni az ellenfelek, mert jól tudták, hogy a munkásság munkaereje felett határtalanul csak úgy lehet uralkodni, ha a munkások szervezetlenek.

A munkásszervezkedést általában az egész világon főként három korszak jellemzi: a mellőzés korszaka, az üldözés korszaka és az elismerés korszaka. Addig, amíg a munkások szervezkedése kezdetleges, gyenge volt, egyszerűen nem vették figyelembe sehol, mellőzték a munkaadók. Amikor később már követelésekkel léptek fel a munkáltatókkal szemben, akkor következett az üldözés korszaka. Angolországban 1304-től 1817-ig 34 törvényt hoztak a munkások egyesülése ellen. Még 1901-ben, ezelőtt 37 évvel, ugyancsak Angolországban, törvényt hoztak, amelyben erkölcsileg és anyagilag felelőssé tették a vezetőköt a sztrájkokból eredő mindennemű károkért.

Ausztria-Magyarországon egyik feljegyzés szerint 1868-ban I. Ferenc József céhszabályzata kimondja, hogy: „a mesterlegények szövetezése követeléseik kieroszakolására, szigorúan büntetettik”.

Ugyanilyen és ehhez hasonló intézkedések és törvényes rendelkezések születtek meg Európa összes államaiban, hosszú évtizedeken keresztül. És a munkásszervezkedés mégsem szűnt meg, sőt a tökéletes termelési rendszer

kifejlődésével párhuzamosan mindig erőteljesebbé vált, ami végre a szakszervezetek törvényes elismeréséhez vezetett minden országban.

Jelen korszakban tehát a szakszervezetek minden országban törvényes alapon működnek. Hogy a törvény melyik országban, milyen mértékben elégíti ki a munkásokat, az függ az illető ország gazdasági, politikai és társadalmi viszonyaitól és függ elsősorban a munkásosztálynak az államéletben elfoglalt szerepének mértékfokától.

Amint látjuk: a szakszervezetek működését ma már minden országban törvény szabályozza. De a szakszervezetek erőssége nemcsak a törvények rendelkezésétől van függővé téve, hanem a munkásosztály kulturfokától, gazdasági és szellemi igényeinek kifejlődésétől és az ebből folyó szervezkedési hajlamától. Ha a munkásosztály részéről ezek a feltételek hiányoznak, úgy lehet bármilyen szabadszellemtű törvény valamely országban, mert a munkásság gazdasági és kulturszervezetei a munkásság életkörülményeire ugyanis gyengék és hatástalanok maradnak.

Tehát a munkásság elsősorban a maga jól felfogott érdekében kell kitöltse a szakszervezetek kereteit és ne várja másoktól a kész sültgalambot.

*

Vannak munkások, akik a jelenlegi szakmai szervezetről szóló törvény egyes, nekik nem tetsző rendelkezéseire való hivatkozással idegenkednek a szervezettől. Ez csak kibuvó, önámítás, de a legtöbb esetben az öntudat hiányát bizonyítja. Evtizedekkel ezelőtt törvény tiltotta el a munkást a szervezkedéstől. Ma a törvény bünteti azt a munkaadót, aki a munkását üldözi, azért mert szervezkedett. Hogy nehezen lehet bizonyítani és a törvény elé állítani az ilyen munkaadót az más kérdés, de tény az, hogy törvényes rendelkezés áll fenn a szervezkedni akaró munkás védelmére.

A kisebbségi nyelveket beszélő munkásokat aggodalom tölti el, hogy a törvény egyik helyen azt mondja, hogy: „a szakmai szervezetek vezetői román állampolgárok kell hogy legyenek”, a másik helyen azt mondja, hogy: „román nemzetiségűek kell legyenek”. Ezek a meghatározások nem kell, hogy visszariaszítsák a kisebbségi munkásokat a szervezkedéstől, mert a törvény nem tesz különbséget az országban élő lakosság között. Csupán idegen állampolgárok és román állampolgárok között, ami természetes is. Aki azonban a román állampolgárság birtokában van, az bármilyen anyanyelvet beszéljen is, román nemzetiségű állampolgárnak van tekintve a törvény előtt és így a szakmai szervezetek vezetőségeibe és igazgatótanácsába egyaránt beválaszthatók.

Végeredményben leszögezhetjük, hogy az új törvény egyetlen munkást sem korlátoz abban, hogy szabadon ne rendelkezhesék saját akarata és elhatározása fölött. Aki akar, tagja lehet a szakmai szervezetnek, aki nem, az nincs rá kötelezve.

De most egy kérdést a munkássághoz. Kinek az érdekében való a szakmai szervezet kiépítése? Erre egyszerű és határozott válasz csak egy lehet: a munkásosztálynak! Tehát félre minden tétovázással! A jelszó legyen: Be a szakmai szervezetekbe, a munkásosztály jövője és boldogulása érdekében!

Szövetségünk helyi szakszervezeteinek tartományonkénti csoportosítása

Az új szakmai szervezetek elismeréséről és azok működéséről szóló törvény II-ik fejezetének 6-ik pontja a szakmai szervezetek körzetekénti csoportosításáról a következőket írja elő:

„Minden elismert szakmai szervezet területkőre a jelen törvény alapján a tartomány.”

A tartomány keretén belül egy és ugyanazon szakmából csak egy szakmai szervezet jogi személyisége ismerhető el.

A szakmai szervezetnek azonban lehetnek al-csoportjai (szekciók) a tartomány keretébe tartozó fontosabb központokban.

Ezek az al-csoportok csak akkor gyakorolhatják a képviseltetés jogát, valamint a jelen törvény által nyújtott jogokat, ha erre a szakmai szervezettől meghatalmazást kapnak.”

Ez a törvényes rendelkezés azt jelenti, hogy az országban a törvény életbelépésétől számítva csak 10 szakmai szervezet működhet mint jogi személyiséggel rendelkező szakszervezet.

A tartományokban lévő többi szakszervezetek tehát a jövőben csak mint al-csoportok működhetnek.

Hogy a jogi személyiséget nyert szakmai szervezet székhelye a tartomány székhelyén kell-e legyen, e felől nem rendelkezik a törvény, ami azt jelenti, hogy minden szakmai szervezet a tartomány azon helységét választhatja székhelyéül, mint amelyik az ő szakmai érdekeinek gyakorlati szempontból a legjobban megfelel. Csupán a szövetségek székhelyét határozza meg a törvény, mely szerint bármely szövetség székhelye az ország fővárosa.

Szaktársaink tájékoztatására alább közöljük, hogy jelenleg működő helyiszervezeteink mely tartományhoz fognak tartozni, miután a szakmai szervezetek (breáslák) meg fognak alakulni:

Bucegi-tartomány, székhelye București. Idetartoznak: București, Brașov, Câmpina, Ploiești, Moreni, Tîntea és Giurgiu.

Dunărea-tartomány, székhelye Galați. Idetartozik: Galați és Brăila. (E tartományban jelenleg csak e két helységben van szervezetünk.)

Marea-tartomány, székhelye Constanța. Ebben a tartományban egy szervezetünk van Constanțan.

Mureș-tartomány, székhelye Alba-Iulia. Idetartoznak a következő helyiszervezetek. Turda, Câmpia-Turzii, Uioara, Mediaș, Sibiu, Dicioșanmartin, Ig.-Mureș.

Nistru-tartomány, székhelye Chișinău. E tartományban nincs működő szervezetünk.

Olt-tartomány, székhelye Craiova. E tartományban nincs szervezetünk.

Prut-tartomány, székhelye Iași. Idetartozik a iași-i és bălji-i szervezetünk.

Someș-tartomány, székhelye Cluj. Idetartoznak a következő helyi szakszervezeteink: Cluj, Oradea és Satu-Mare.

Suceava-tartomány, székhelye Cernăuți. E tartományban Cernăuți-ban van szervezetünk.

Timiș-tartomány, székhelye Timișoara. Idetartoznak a következő helyiszervezeteink: Reșița, Ferdinand, Nadrag, Bocșa-Română, Anina, Topleji, Arad, Timișoara, Hunedoara, Calan, Petroșani, Lupeni, Vulcan, Aninoasa, Petrila, Lonea és Cugir.

A tartományi szakmai szervezetekké való átalakulásra vonatkozó intézkedéseket szövetségünk titkársága minden irányban már megtette. Erőteljes propagandát indított be, hogy azon tartományban, ahol a szakmai szervezetek megalakíthatásához nincs meg a kívánt 10%, azt propaganda útján megszerezzük.

A társadalombiztosítás új törvénytervezete

A társadalombiztosítás új törvénytervezete elkészült és a régi törvénnyel szemben sorozatos újítások lesznek bevezetve.

Az „autonómia“ (önrendelkezés), mint amely a társadalombiztosítás helyes irányításának és fejlődésének egyedüli zálogát képezi, továbbra is kérdőjel; kívánság maradt, amely mindezt meg nem jutott a megvalósulás stádiumába.

Mi továbbra is a társadalombiztosítás önrendelkezési joga mellett foglalkunk állást, mert enélkül az orvosi szolgálat és vizsgálat helyes szervezését, az adminisztráció megfelelő nívón való vezetését elképzelni nem lehet. Önrendelkezési jog nélkül ily fontos szerepre hivatott intézmény hivatását betölteni nem képes.

E kívánságtól eltérően, a törvénytervezet általános vonatkozásban megfelelőnek mondható.

A régi törvénnyel szembeni bevezetett újítások a következők:

1. A kötelező biztosítás alá eső munkabér felemelése havi 6000 lejről 8000 lejre;
2. Mentési a munkaadót, hogy betegség esetén az első 7 napra járó fizetést folyósítsa, egyben kötelezettséget vállal a Társadalombiztosító, hogy a betegséget a betegségtől számított 4-ik naptól kezdve folyósítja;
3. Felemeli a járulékokat és 3 új járuléki osztályt létesít, egyben az utóbbi 3 osztályba eső halálozási és betegségek felemeli;
4. Lényegesen felemeli a rokkantsági juttatásokat és nyugdíjakat vezet be, leszállítva a korhatárt.

Járulékok, fizetési osztályok

Az I. osztályba tartoznak a fizetés nélküli tanulók, gyakornokok és általában azok, akik csak természetbeni javadalmazást élveznek.

Ezen osztálynak középarányos biztosított fizetése napi 17 lei és az ennek megfelelő hetijárulék 8 lei, vagy havi járulék 34 lei.

A II-ik osztályba tartoznak azok, akiknek napi közpízetése eléri a 39 leit, vagy havi 999 leit.

Ezen osztálynak középarányos biztosított fizetése napi 30 lei, havi 750 lei. Hetijárulék 14 lei, havijárulék 60 lei.

A III-ik osztályba tartoznak a napi 40 és 59 lei, vagy havi 1000 és 1499 között ingadozó közpízetések. A napi biztosított középarányos munkabér 50 lei, havi 1250 lei. Hetijárulék 24 lei, havijárulék 100 lei.

A IV-ik osztályba tartoznak a napi 60 és 79 lei, vagy havi 1500 és 1999 lei között ingadozó fizetések. A biztosított középarányos fizetés napi 70, vagy havi 1750 lei. Hetijárulék 34 lei, havijárulék 136 lei.

Az V-ik osztályba tartoznak a napi 80 és 99 lei, vagy havi 2000 és 2499 lei között ingadozó fizetések. A biztosított középarányos fizetés napi 90 lei, vagy havi 2250 lei. Hetijárulék 40 lei, havijárulék 180 lei.

A VI-ik osztályba tartoznak a napi 100 és 159 lei, vagy havi 2500 és 3999 lei között ingadozó fizetések. A biztosított középarányos fizetés napi 130 lei, havi 3250 lei. Hetijárulék 60 lei, havijárulék 260 lei.

A VII-ik osztályba tartoznak a napi 160 és 200 lei, vagy havi 4000 és 5000 lei között ingadozó fizetések. A biztosított középarányos fizetés napi 180 lei, havi 4500 lei. Hetijárulék 86 lei, havijárulék 360 lei.

A VIII-ik osztályba tartoznak a napi 200 lei, vagy havi 5000 leit meghaladó fizetések. A biztosított középarányos fizetés napi 200 lei, vagy havi 5150 lei. Hetijárulék 100 lei, havijárulék 400 lei.

A tüdőbetegek alapjára fizetendő járulék

Külön járulék létesül a tüdőbetegek T.B.C. alapjára, amelyet a munkaadók és munkások egyformán közösen viselnek.

A járulék nagysága:

a) Azon biztosítottak, akiknek járulékait fizetési listán vonják le, fizetésük 0.50%-a képezi a tüdőbeteg-alap járulékát. Ezt a járulékot a fizetési listán külön rovatban kell feltüntetni;

b) azok részére, akik a heti járulékaikat bélyegben fizetik, a tüdőbeteg alap járuléka I. és II. osztályban 2 lei, III. és IV. osztályban 4 lei, V., VI., VII. osztályban 6 lei és a VIII. osztályban 8 lei. Ez a járulék már bennfoglalatik minden osztály járulékbélyegében.

A biztosítottak jogai

- a) orvosi kezelés, gyógyszerek, kötszerek és gyógyászati segédeszközök;
- b) pénzületi segélyek betegség, beleset, szülés és halálozás esetére;
- c) nyugdíj betegségéből vagy balesetből származó rokkantság esetére;
- d) öregségi és nyugalombavonulási nyugdíj;
- e) nyugdíj a hátramaradottaknak.

Orvosi kezelés

A biztosított tagoknak joguk van:

- a) orvosi kezelésre, kötszerekre és gyógyászati segédeszközökre, a megbetegedés első napjától a meggyógyulásig és baleset esetén a meggyógyulásig, vagy a sérülés konzolidálásáig;
- b) kórházba vagy szanatóriumba való utalásra 26-heti időtartamra, egy és ugyanazon betegség miatt és 36 hétig terjedő időre különböző betegségek miatt, 12 hónapi időközben. Baleset miatt történt kórházbautalás időtartama meghosszabbítható a gyógyulásig, vagy a sérülés konzolidálásáig;
- c) kórházba vagy szanatóriumba való utalás esetén joguk van szállítási és ellátási költségekre, a megbetegedés helyétől a kórházig vagy szanatóriumig és vissza Szállítási és ellátási költségekre joga van a kísérőnek is, ha a Társadalombiztosító orvosa megállapítja, hogy a betegség természete olyan, hogy a biztosítottak kísérőre van szüksége.

Betegségély

A biztosítottak joga van mindarra az időre, amíg képtelen dolgozni, de legfeljebb 26 hétre terjedő időre pénzületi segélyre, amely segély egyenlő az illető osztály középarányos biztosított fizetésének 50%-ával. A segély a munkaképtelenség 4-ik napján kezdődik.

A tüdőbajban szenvedő biztosítottak, akik rokkantsági nyugdíjra jogosulatlanok, egyazon betegség miatt 36 heti betegségekben részesülnek.

Szülési segélyek

A szülési segélyek 12 hétig terjedő időre fizetendők, amelyből 6 heti segély szülés előtt és 6 heti segély a szülés után, azzal a feltétellel, hogy a biztosított nők szülés előtt, az utóbbi 12 hónapban legalább 36 hetijárulékot, vagy az utóbbi 2 év alatt legalább 53 járulékot befizettek. A szülési segély nagysága egyenlő a betegségekkel a járulékosztályok szerint. A szülési segély kimerítése után a biztosított nőnek joga van még 6 hétig terjedő időre szoptatási segélyre. A szoptatási segély egyenlő a szülési segéllyel, ha a biztosított nő nem dolgozik, vagy fele a szülési segélynek, ha munkába lép.

A biztosított nőnek szülés esetén joga van még a gyermek részére szükséges fehérneműre.

Rokkantsági nyugdíj

A betegségéből eredő rokkantsági nyugdíj igényjogosultságának megállapítására szükséges, hogy a biztosítottak legalább 200 hete legyen befizetve, amelyből legkevesebb minden évben 16 hetet be kellett fizessen és az orvos teljes munkaképtelenséget állapítson meg abban a szakmában, amelyben dolgozik. Kivételesen képeznek azok a biztosítottak, akiknek legalább 1000 befizetett hete van, tekintet nélkül az évenként befizetett hetek számára és tekintet nélkül arra, hogy az igényjogosultság megállapításának időpontjában már nem volt biztosított.

A rokkantsági nyugdíj évi 4200 lei fixösszegben állapítatik meg, amelyhez minden befizetett hét vagy hónap után hozzáadandó:

Minden befizetett hét után:		Minden befizetett hónap után:	
I. osztály	1.- Lei	I. osztály	4.- Lei
II. „	2.- „	II. „	8.- „
III. „	4.- „	III. „	16.- „
IV. „	6.- „	IV. „	24.- „
V. „	8.- „	V. „	32.- „
VI. „	10.- „	VI. „	40.- „
VII. „	12.- „	VII. „	48.- „
VIII. „	14.- „	VIII. „	56.- „

Baleseti nyugdíj

A baleseti nyugdíj teljes munkaképtelenség esetén az illető járulékosztályban levő közép-

arányu fizetés $\frac{2}{3}$ -a, míg részleges munkaképtelenség esetén a nyugdíj arányosan leszállítandó. A munkaképtelenség fokát a kezelőorvos véleménye alapján a Társadalombiztosító főorvosa állapítja meg, alapul véve a Központi Társadalombiztosítóknak a rokkantság százaléka elkészített táblázatát. E táblázat csak irányító jelleggel bír.

Az esetben, ha a munkaképtelenség foka 20%-ban, avagy ennél kisebb százalékban van megállapítva, nyugdíj helyett a balesetet szenvedő biztosított kártérítésként az öt megillető havi nyugdíjnak 50-szeres végkielégítést kapja. Ez a végkielégítés nagyobbfokú munkaképtelenség esetén is folyósítható, de legfeljebb 30%-ig és akkor, amikor a nyugdíjas ezt kéri és amikor a Központi Társadalombiztosító igazgatótanácsa ezt a biztosított érdekében jónak találja.

Visszavonulási és öregségi nyugdíj

A 60 éves korhatárt elért biztosítottak visszavonulási nyugdíjra van joga, amely a befizetett heti vagy havi járulékok utáni rokkantsági nyugdíjjal egyenlő. A visszavonulási nyugdíj azon feltételhez van kötve, hogy a biztosított minden bérdíjazással járó működést megszüntessen és a megállapított korhatár esetén minimum 200 hete legyen befizetve, vagy meglegyen a törvény 23. cikkének b) pontjában feltüntetett hetek (1000) száma.

A földalatt, bányában, olvasztókban, hengerdékben és öntődékekben dolgozó munkások korhatára 54 év. A biztosított nők visszavonulási korhatára 57 év, foglalkozásra való tekintet nélkül.

Az a biztosított, aki az 1912. évi január 27-iki törvény alapján fizette járulékait, havi 500 lei nyugdíjra jogosult, még ha tovább is dolgozik, hogyha a 65 éves korhatár alkalmával 1000 befizetett hete van.

Az öregségi nyugdíj kiegészítést nyerhet a visszavonulási nyugdíj összegének erejéig, ha a biztosított beszünteti a munkát és ha a visszavonulási nyugdíj összege nagyobb, mint az öregségi nyugdíj.

T Á B L Á Z A T

a rokkant és visszavonulási nyugdíjakról, az új törvénytervezet alapján:

Befizetett évek	J á r u l é k o s z t á l y o k							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
4	417	435	469	504	539	573	608	643
5	422	443	487	530	573	617	660	703
6	426	452	504	556	608	660	712	764
7	430	461	521	582	643	703	764	824
8	435	469	539	608	677	747	816	885
9	439	478	556	634	712	790	868	945
10	443	487	573	660	747	833	920	1006
11	448	495	591	686	781	877	972	1066
12	452	504	608	712	816	920	1024	1127
13	456	513	625	738	851	963	1076	1187
14	461	521	643	764	885	1007	1128	1248
15	465	530	660	790	920	1050	1180	1308
16	469	539	677	816	955	1093	1332	1369
17	474	547	694	842	989	1137	1284	1429
18	478	556	712	868	1024	1180	1336	1490
19	482	565	729	894	1059	1223	1388	1550
20	487	573	746	920	1093	1267	1440	1611
21	491	582	764	946	1128	1310	1492	1671
22	495	591	781	972	1163	1353	1544	1732
23	500	599	798	998	1197	1397	1596	1792
24	504	608	816	1024	1232	1440	1648	1853
25	508	617	833	1050	1267	1483	1700	1913
26	513	625	850	1076	1301	1527	1752	1974
27	517	634	868	1102	1336	1570	1804	2034
28	521	643	885	1128	1371	1613	1856	2095
29	526	651	902	1154	1405	1657	1908	2155
30	530	660	920	1180	1440	1700	1960	2216
31	534	668	937	1206	1475	1743	2012	2276
32	539	677	954	1232	1509	1787	2064	2337
33	543	686	972	1258	1544	1830	2116	2397
34	547	694	989	1284	1579	1873	2168	2458
35	552	703	1006	1310	1613	1917	2220	2518
36	556	712	1023	1336	1648	1960	2272	2579
37	560	720	1041	1362	1683	2003	2324	2639
38	565	729	1058	1388	1717	2047	2376	2700
39	569	738	1076	1414	1752	2090	2428	2760
40	573	746	1093	1440	1787	2133	2480	2821

Temetkezési segélyek

A biztosított elhalálozása esetén utódai a befizetett járulékosztály szerint temetkezési segélyre jogosultak, ha a következő feltételek egyikének megfelel:

a) Ha az elhalálozott biztosított az utóbbi két év alatt legalább 32 hetijárulékot fizetett be és az elhalálozás alkalmával a biztosított minősége megvolt.

b) Ha az elhalálozott biztosított az utóbbi 3 év alatt 64 hetijárulékot befizetett, még ha a biztosított 3 hónappal elhalálozása előtt elvesztette tagsági minőségét.

c) Ha az elhalálozott biztosított legalább 1000 hetet befizetett, még akkor is, ha az elhalálozás alkalmával megszűnt a tagsági minősége.

Abban az esetben, ha az elhalálozás valamely baleset következményéből ered, a temetkezési segély folyósítandó tekintet nélkül a befizetett összjárulékokra.

A temetkezési segélyek nagysága a befizetett járulékosztály szerint a következőkben állapítatik meg:

I. osztály	2000 lei
II. "	3000 "
III. "	4000 "
IV. "	5000 "
V. "	6000 "
VI. "	7000 "
VII. "	8000 "
VIII. "	10000 "

A családtagok jogai

A biztosított családtagjainak (törvényes feleség, 18 éves korhatárig kiskorú gyermekek, béna és munkára alkalmatlan gyermekek, még ha túl vannak a 18 éves korhatáron, a 18—21 évkorú gyermekek ha iskolába járnak és azt sikerrel végzik, az anyától árván maradt leány

ha ez a biztosított háztartását vezeti, a vagyontalan szülők és az árva testvérek 18 éves korig, akiket a biztosított tart el) joguk van: a megbetegedés napjától a gyógyulásig terjedő időre orvosi kezelésre, orvosra, gyógyszerre, kötszerekre, valamint 6 heti időre terjedő kórházi beutalásra, ugyanolyan feltételek mellett, mint a biztosítottnak.

A Társadalombiztosító kórházaiban a biztosított családtagjainak joguk van 20 heti kórházi beutalásra, de a hetedik héttől kezdve a kórház költségeinek 25%-át kell fizessék.

A biztosított feleségének szülés esetén joga van orvosi kezelésre, szülésznőre, orvosra, kötszerekre és a csecsemőnek szükséges fehéreműre. Ha a biztosított férj a gyermek születése előtti utolsó 12 hónap alatt legalább 36 heti járulékot befizetett, a feleség a szülés után 6 hétig terjedő időre pénzbeli segélyre jogosult, amely a biztosítottnak járó segély 50%-ával egyenlő.

Arra az időre, amíg a biztosított kórházba, szanatóriumba, vagy valamelyik üdülőhelyre van beutalva, az ő jövedelméből fenntartott családtagoknak joguk van a biztosított beteg-segélyének 50%-ára.

A törvénytervezet nem tartalmaz nyugdíjakat a biztosítottak utódai részére, kivéve a nyugdíjasok utódait, valamint a bányatársulások biztosítottak családtagjait. Ez a tény a törvénytervezetnek nagy hiányosságát képezi.

Az új törvénytervezet valószínűleg még lényeges módosítást fog szenvedni, mielőtt még törvénnyé válik.

Magasabb munkabért — rövidebb munkaidőt

A technika az utóbbi husz év alatt nálunk is óriási módon fejlődött. A legtöbb gyárban a gép foglalta el az emberek helyét. Akármilyen nagy teljesítmény a feltalálótól, hogy megkonstruálta a gépet, akármilyen csoda az, ami a mérnök és a munkás összedolgozása révén létrejön, mégis benne köszönet, ha az nem segíti elő az emberiség jólétét, nem könnyíti a megélhetést és nem emeli az életnivót. Ma pedig az a helyzet, hogy minél elterjedtebb, minél tökéletesebb a gép, annál nagyobb nyomort, szegénységet és szerencsétlenséget zúdít a dolgozók osztályára. A gép kiszorítja a munkást a munkahelyéről, tehát nem tudja megkeresni kenyerét magának és a családjának. Igaz, hogy a technikai alkotások igen sok esetben megkímélik a munkások testi erejét. De mi haszna van a munkásnak ebből, ha ugyanekkor elüti őt attól a lehetőségtől, hogy munkaereje révén a megélhetéséről gondoskodhasson?

Ezek ismeretében, szinte önként vetődik fel a kérdés: elkerülhető-e, hogy a gép a szegénységet és a nyomort előidézzék? Az amerikai kormány által e kérdés kivizsgálására kiküldött öttagú szakbizottság — amelynek elnöke a híres „Columbia” egyetem egyik nagynevű tanára volt — erre a kérdésre határozott nemmel felelt. Ez a bizottság a technikai fejlődés és a gépek nagy elterjedtségének pusztító hatását azzal magyarázza, hogy az utóbbi években a gazdasági és szociális életnek minden része fejlődött egyenletesen, ugyanazzal a gyorsasággal és ugyanabban az időpontban. Eme egyensulynak a hiánya ugyanolyan katasztrófális következményekkel jár, mintha az emberi test szervezetének különböző funkciói nem működneek összhangban, vagy ha az autó egyes részei nem mozognának egyszerre, azaz megfelelő időpontban.

Vajon mi okozza közelebb meghatározva a géptechika fejlődésével kapcsolatban az egyensúly hiányát? Melyek azok a részei a gazdasági életnek, amelyek a géptechika fejlődésével nem tartottak lépést gyorsaságban és időpontban? A szociális problémák: a megélhetés, a munkaidő és a munkabér!

Azzal ma már mindenki tisztában van, hogy a tömegtermelésre beállított termelési módszerek mellett a fogyasztást is fokozni kellene. A vásárlók mind újabb és újabb tömegeit kellene mozgósítani, hogy minden áru fogyasztóra találjon. Ha nem így van, úgy megállnak a gépek és újabb munkástömegek válnak kenyéértelenné. Ennek a számadása egy-

szerű és érthető. Amennyivel kevesebb a munkások keresete, annyival csökken a fogyasztásuk, de annyival válnak fölöslegessé a dolgozni akaró munkások is. Ezt a közgazdasági igazságot minden munkáslakta városnegyed füszerese, kereskedője igazolhatja, aki a saját kárán tapasztalja, hogy a fogyasztás hétről-hétre csökken.

E baj orvoslására több eszköz áll az illetékesek rendelkezésére. Elsősorban gondoskodni kellene a munkabéreknek az életszínhez való fölemeléséről, hogy minden fogyasztó a saját jövedelméből szerezhesse be mindazt, ami az emberi élet fenntartásához szükséges.

Második feltétele a gazdasági élet föllendítésének a munkaidő szabályozása. A géptechika óriási mérvű haladása, az üzemek gyors-tempójú racionalizálása következtében egyre mélyül az ország gazdasági válsága és nő a munkanélküliség. A munkaidő rövidítése tehát elsőrendű gazdasági és szociálpolitikai feladat. Ma már nem vitás, hogy a negyvenórás munkahét bevezetése, a fogyasztás emelésével karöltve, a termelést is növeli és így a munkások életszínvonalát a minimum alá süllyesztő munkanélküliségnek a leghatásosabb ellenszere.

A negyvenórás munkahét gyakorlati tapasztalait vizsgálva, megállapítható, hogy az csak akkor hozza meg a várt eredményt, ha a bérek megfelelő szabályozásával együtt jár. A munkaidő kérdését tehát nem szabad elválasztani a bérkérdéstől. A munkaidő szabályozása, illetve rövidítése, megfelelő bérek biztosítása nélkül nem jelenti a munkanélküliség enyhítését, sem a munkaalkalmak szaporítását, mert a munkaidő rövidítésével arányban csökkentett bérek a fogyasztóképesség emelése helyett, annak további zuhanását eredményezik. A negyvenórás munkahét csak abban az esetben jelenti akár szakmai, akár országos, akár nemzetközi viszonylatban a hozzáfűzött gazdasági és szociális fölemelkedést, ha annak bevezetése a munkabérek emelésével karöltve jár. Azokban az államokban, amelyekben a munkaidővel arányban a munkabéreket is csökkentették, a munkanélküliség aránya a régi maradt, sőt a tömegszükségleti cikkeket előállító iparágakban a munkanélküliek száma emelkedett.

Szinte már halljuk is az ezzel szembeni érveket. Az egyik a szociális teher emelkedése, amelyre a munkáltatók minden egyes esetben, ha a munkabérek emeléséről van szó, hivatkozni szoktak. Pedig nincs igazuk. A munkanélküliség csökkenése következtében nemcsak a közvetlen inségadók és az ezzel kapcsolatos

illetékek tűnnek el, de az inségakciók lebonyolítására kiutalt állami és községi hozzájárulás is elmarad, ami végső fokon szintén apasztja az egy munkásra eső szociális terhet.

Egy másik érv az, hogy honnan vegyék a munkáltatók a munkabérek fölemeléséhez szükséges összeget? Ezt is megmondjuk. A gyárak által termelt áru ára a békebeli árakat véve alapul, sokkal magasabb, mint volt a háború előtt. Márpedig a háború előtt nem ismerték a racionális termelést. Ha a múltbani és a jelenlegi termelés után az egy árucikkre eső munkaidőt vesszük, akkor könnyen megállapítható, hogy a munkás ma sokszor alacsonyabb munkabér mellett, sokkal többet termel, mint a háború előtt. És mivel az áru nem olcsóbb, a munkáltató annyiszor többet takarít meg munkabérben, mint amennyiszer a munkás többet termel, mint termelt a múltban. Határozottan állítjuk, hogy ma a munkás hat óra alatt többet termel, mint a háború előtt, vagyis a munkáltatók hatórás munkaidő és fölemelt munkabérek mellett is többet keresnek egy-egy munkáson, mint kerestek azelőtt. Ebben van meg a fedezet a magasabb munkabérekre és a rövidebb munkaidőre, ami egyben a nagy haszonról való lemondást is jelenti, de amiről a munkáltatók még hallani sem akarnak. De mivel a társadalmi béke biztosításáról van szó, a kormány kötelessége, hogy a fontemlített szociális, de egyben fontos gazdasági problémák mielőbb megoldást nyerjenek.

Kautsky Károly

Amszterdamban halt meg, mint ősz aggyatján. A munkásosztály és az emberiség érdekében titáni munkát végzett a szocialista eszmék nagy teoretikusa.

Kautsky Károly patriarchális korban, 84 éves korában halt meg messze hazájától, szülőföldjétől. A sors neki is osztályrészt jut-tatta az emigráció keserű kenyerét és életének kilencedik évtizedében volt kénytelen kétézben is megváltoztatni lakóhelyét, környezetét és hazáját.

Kautsky munkájáról, írásairól és könyveiről hatalmas kötetek tanuskodnak. Ő volt az az ember, aki egyformán uralta a társadalomtudományt, csak úgy mint a politikai közgazdaságtant, a történelmet éppúgy mint a természettudományt. Számátalan brosurában fejtegette és analizálta a munkásmozgalom közvetlen taktikai kérdéseit és számátalan tudományos munkájában világította meg a nagy elvi és doktrinális problémákat, amelyek a munkásosztály érdekszférájának a középpontjában álltak.

Műveinek néhány címét, amelyek ennek az óriási szellemnek legragyogóbb alkotásai, az alábbiakban adjuk: „A kereszténység eredete”, „Forradalom vagy szociális reform”, „A család és házasság eredete”, „Thomas More és Utópiája”, „Az agrárkérdés”, „Erdőcsanak és a történelmi materializmus”, „Szaporodás és fejlődés a természetben és a társadalomban”, stb. stb.

Meghalt a nagy szocialista, a nagy tudományos ember, a nagy ember. És úgy akarta a sors, hogy olyan időben távozzon az élők sorából, amikor Európa horizontját sötét felhők borítják.

A vasmunkások

1939. évi

Zsebnaptára

december hó folyamán jelenik meg gazdag tartalommal

A naptár pótolhatatlan kézikönyv minden vas- és vegyipari munkás számára. — A naptár ára 25 lei. Megrendelhető a Szövetség központi titkárságánál: București, Strada Cazarmei 11. szám.

Joggyakorlat :

A munkaidő

A 8 órás munkaidő „közérdeknek” számít és mint ilyen, a felek közös megegyezéssel nem léphetik túl. Az a megegyezés, amelyben az alkalmazott kötelezettséget vállal, hogy bizonyos munkabér ellenében 8 óránál többet dolgozik naponta, semmisnek tekintendő, a munkabér csak a maximális időtartamra, azaz 8 órára számítható.

Ténybeli helyzet: Az aradi munkaügyi bíróság döntése ellen, amely szerint megdöntötték a felperes, F. N. ellen beadott keresetét az elvégzett túlórák követelése tekintetében, a felperes felfolyamodással élt a következő indokok miatt:

a) A munkaidőről szóló törvény 34. cikkének megsértése; a munkaszerződésekről szóló törvény 45. cikkének megsértése, valamint a munkaadó és munkás között a munkaidő tartamára és munkabérré létrejött egyezmény megsértése, az elsőfokú bíróság részéről, mint amely nem vette figyelembe azt az egyezményt, hogy a megállapodott napidíj ellenében az alkalmazottnak napi 10¹/₂, illetve 12 órát kellett dolgozni.

b) Hatalommal való visszaélés a 42. cikk megsértésével azáltal, hogy az alperes kötelezve lett munkabért és a 8 órán túl eső munkaidőre 25% túlóradíjat fizetni.

c) Lényegbevágó mellőzés, mert bizonyítási eljárást kért elutasították.

Jogilag: A munkaidőről szóló törvény 34. cikke alapján a napi munkaidő 8 óra, míg a heti munkaidő 48 óra. Ezt az elvet a washingtoni nemzetközi egyezmény alapján vezették be, melyet a román parlament 1921-ben fogadott el, közvetlen hivatkozással erre a jelzett törvény 54. cikkében.

Ez a rendelkezés „közérdekű”, amelyről a felek nem térhetnek el és nincs is a felek önkényére bízva, hogy úgy értelmezzék, amint a felfolyamodó fél tette, hogy ez a rendelkezés csak akkor alkalmazandó, amikor a felek kimondottan leszögezik, mert amikor a törvényhozó eltérést akart eszközölni, azt közvetlenül befoglalta a munkaidőről szóló 40, 41. és 42. cikkében.

Tehát az elsőfokú bíróság anélkül, hogy megsértette volna a fentemlített törvénycikkeket, vagy pedig a kimutatott jogeszmét, megállapította a való tényállást, melynek alapján a napi munkabér 8 órára vonatkozik, míg a felek részéről nem vitatott túlórák a törvény rendelkezése szerint kell díjaztasanak. A felfolyamodó fél azon állítása, hogy a felperessel ugy állapotodott meg, hogy a napi összefizetés ellenében dolgozzon 8 óra helyett 10—12 órát, nem fogadható el, tekintettel a munkaidőről szóló törvény 34. cikkének „közérdekű” jellegére és így a jogrend alapján az a szankció, hogy az egyezmény eme része semmis.

Az október 11-iki törvény lehetővé teszi a 8 órás munkaidőtől való eltérést, de csak a munkafelügyelettel megbízott közegek engedélyével.

Ilyen engedély birtokában az alperes nem volt.

Egyébként még ha meg is kapta volna az engedélyt, akkor is a túlórákat külön kellett volna fizetnie, úgy, amint az elsőfokú bíróság meghatározta.

A második indokra vonatkozóan:

A munkaidőről szóló törvény 42. cikke értelmében, valamint az 1919-iki washingtoni egyezmény 6. cikkének utolsó bekezdése alapján, amelyet a román parlament 1921-ben ratifikált, a napi 8 órás munkaidőre vonatkozóan azt a rendelkezést tartalmazza, hogy az elvégzett túlmunkák jogot adnak a rendes munkabér 25%-kal való felemelésére.

A felfolyamodó azon állítása, hogy a túlórákra csak a 25% jár, nem pedig a rendes munkabér is, nem tűnik ki a törvényből és annál inkább nem a törvényhozó szelleméből, és nem is logikus, hogy olyan munkáért, amely minden körülmények között fárasztóbb — hosszabb tartamát tekintve, — csak egy negyedét kapja annak a bérnek, amit az első 8 órára kap.

Az 1928., 1929. és 1932. évi munkástörvényeknek nem volt más célja, minthogy ol-

talmába vegye a munkásosztályt ellenfelével, a lőke erejével szemben, úgy hogy a törvényhozó intenciójában nem lehet fel az oltalmazási eszmétől való eltérés, mint amely annyira káros volna az alkalmazottakra nézve.

Ebben a törvényes eljárásban a bíróság figyelmen kívül hagyta a tanúk kihallgatását, akikkel az alperes azt akarta bizonyítani, hogy egyezmény volt érvényben napi munkabér mellett 10—12 órát dolgozni.

Igaz, nem indokolta meg az elsőfokú bíróság a tanúk ki nem hallgatásának tényét, de

ha bizonyították is volna ezt a tanúk, mégis mivel az egyezmény beleülkőzik a „közérdekű” rendbe, jogilag semmis, tehát fölöslegesnek mutatkozott a tanúk kihallgatása. Az alperes eme harmadik indokát is el kellett utasítani.

Mindezekre az indokokra való tekintettel a felfolyamodványt el kellett utasítani és a felfolyamodót költségek megtérítésére kötelezni.

Aradi Törvényszék I. s. 1643—1937 számú döntés. Elnök: I. Popescu.

A szakmai szervezetek foglalkozási ágakkénti csoportosítása

A szakmai szervezetekről szóló törvény 2. és 49. cikke alapján a Munkaügyi Minisztérium folyó évi november hó 11-iki Monitorul Oficialban közli csoportosítva azon foglalkozási ágakat, amelyek az egyes szakmai szervezetekhez tartoznak.

A munkások összesen 16 szakmai szervezetbe vannak beosztva és a tisztviselők három szakmai szervezetbe.

A munkások szakmai szervezeteinek kategóriája a következők:

1. Vas, fém és villamossági munkások.
2. Bányai munkások.
3. Petroléumipari munkások.
4. Építőipari munkások.
5. Faipari munkások.
6. Textilipari és ruházati munkások.
7. Bőripari és cipésmunkások.
8. Vegyipari munkások.
9. Élelmészeti munkások.
10. Dohány- és gyufagyári munkások.
11. Grafikai munkások.
12. Könyvkötő és dobozkészítő munkások.
13. Fényképészeti munkások.
14. Borbély, fodrász és fürdőmunkások.
15. Vendéglipari munkások.
16. Szállítómunkások.

Az itt felsorolt iparágak mellett foglalkoztatott, szakmailag nem képesített munkások (segédmunkások) ahhoz a szakmai szervezetekhez tartoznak, amely szakmában foglalkoztatást nyertek. Például a vasgyárakban foglalkoztatott segédmunkások a vas, fém és villamossági munkások szakmai szervezetéhez tartoznak.

A Munkaügyi Minisztérium kibocsátott táblázatában a vas, fém és villamossági munkások szakmai szervezetéhez tartozó foglalkozási ágakként az alább felsorolt szakmákat határozza meg:

Arāmari	Rézművesek
Alāmari instrumentisti	Rézhangszerkészítők
Armurieri	Fegyverművesek
Ajustori	Gépszerelők
Mecanici	Gépészek
Căldărari	Üstikésztők
Cântaragii	Mérlegkészítők
Cazangii	Kazánkovácsok
Ceasornicari	Óráások
Cinematografisti (mecanici-operatori)	Mozigépészek
Cizelari	Fémnyomók
Cuțitari	Késművesek
Electricieni constructori	Villanyszerelők
„ instalatori	
„ conductori	
Ferari	Kovácsok
Fochisti pt. calorifere	Fűtőkészülék-fűtők
„ pt. mașini de aburi	Gőzgépfűtők
Giuvaergii	Ékszerészek
Gravori	Vésnökök
Impletitori de sârmă	Sodronyszövők
Instalatori de apă	Vízvezeték-szerelők
„ gaz	Gázvezeték-szerelők
„ canal	Csatornaszerelők
„ calorifere	Fűtőkészülék-szerelők
Lăcătuși	Lakatosok
Laminatori	Hengerészek
Lampisti	Lámpakészítők
Mecanici pt. mașini cu aburi	Gőzgépészek
Mecanici pt. turbine	Turbinagépészek
Mecanici pt. motoare cu explozie	Robbanómotorgépészek
Mecanici pt. calorifere	Fűtőkészülékgépészek
Mecanici pt. mașini agricole	Mezőgazdasági gépészek

Mecanici de precizie	Műlakatosok
Mecanici monteur	Szerelő lakatosok
Mecanici automobiliști	Autószerelők
Mecanici pt. elevatoare	Elevatorgépészek
Nichelatori	Nikkelésztők
Nituitori	Szegecselők
Ortopediști-mecanici	Ortopéd-lakatosok
Pilari	Reszelőkészítők
Potcovari	Vasalókovácsok
Raboteuri	Vasgyalások
Radiofonisti	Rádiószerelők
Sărari (filetari)	Sodronyhálókészítők
Sculeri	Szerszámkészítők
Stemuitori	Tömörítők
Strungari in fer	Vasestergályosok
Sudori-autogeni	Autogénhegesztők
Sudori-electricieni	Villanyhegesztők
Tehnicieni dentari	Fogtechnikusok
Tinichigii alāmari	Bádógosok
„ ornamentesti	Dizműbádógosok
Tocilari	Köszőrösök
Trasatori	Sodronyhúzó
Turnători de fer	Vasöntők
„ de fontă	
„ de bronz	Fémöntők

Tehát ezekben a foglalkozási ágakban alkalmazott szakmunkások tartoznak a mi szakmai szervezeteinkbe és azok a segédmunkások és általában iparilag nem képesített munkások, akik az itt felsorolt foglalkozási ágak valamelyikénél alkalmazva vannak.

Dr. Böszörményi Emil

a romániai szociáldemokrata párt volt harcosa és vezetője, a nagyváradi munkásmozgalom irányítója, volt városi tanácsos, november 1-én délután halt meg 47 éves korában. Halálát egy Andor Nicolae nevű felbérelt egyén gyilkos revolvergolyója okozta. A gyilkos a Munkásokhoz ment, ahol egy levél átadásának ürügyével kereste fel Böszörményit és amikor a levelet ő fel akarta bontani, több revolvergolyóval főbelőtte. Temetése november 3-án, délután 2 órakor ment végbe és azon résztvett Nagyvárad több ezer munkása. Az országos munkásmozgalom nevében dr. Lotar Rădăceanu bucaresti kiküldött bucsuztatta.

Böszörményi Emil közismert volt a romániai munkásmozgalomban és azon vezetők közé tartozott, akit minden egyes munkástársra tisztelt és szeretett. Ő volt a nagyváradi munkásmozgalom szíve és lelke, hozzá fordultak munkástestvéreink tanácsért és támogatásért, amikor bajban voltak. Ő volt az a megingathatatlan oszlop, amelyiket semmilyen vihar nem mozdíthatta el posztjáról és valószínű, ezért tartották szükségesnek ellenségei meggyilkolását. De tévednek mindazok, akik azt hiszik, hogy Böszörményi Emil meggyilkolásával meggyilkolták a nagyváradi munkásmozgalmat is. Böszörményi Emil tanításai és munkája sok utódot nevelt és azok tovább fogják folytatni a szakszervezeti és munkásmozgalmi munkát.

Böszörményi Emil meggyilkolása mindnyájunkat, minden szervezett munkást megerősít azon hitében, hogy tovább folytassa megkezdett munkáját, mert jó uton haladunk.

Emlékét kegyelettel meg fogjuk őrizni.